

Overme si fakty a potom informujme

So záujmom som si prečítala v SNN článok **Slovenčina tu v školách kľučí na polienku**, pretože sa zaoberá nepľnoorganizovanými základnými školami, t. z. s triedami so spojenými ročníkmi, nazývané školy málotriedne. Tieto školy sú súčasťou vzdelávacieho systému v SR, spravidla sa nachádzajú v obciach s nižším počtom obyvateľov. **Z kritického článku som sa dozvedela, že na národnostne zmiešanom území v obce Dolné Semerovce je málotriedna ZŠ pre 1.-4. roč. s VJM, v obci Kamenín v roku 2014 zrušili Málotriednu ZŠ, hoci je tam záujem o vzdelávanie v štátnom jazyku zo strany maďarských rodičov a v Kuraľanoch bola zrušená škola s výučbou v štátnom jazyku k 31. 8. 2014.**

Školská problematika je mi blízka, zvlášť školy na národnostne zmiešanom území, rušenie málotriedok v tomto prostredí je citlivý problém. Tieto školy súvisia s rozvojom obce, vidieku. **Som toho názoru, že málotriedne ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským /VJS/ sú potrebné, preto by sa mali zachovať, ale len ak je počet žiakov najmenej osem. Ale novela školského zákona, ktorá bola prijatá v decembri 2013 taxatívne stanovuje, že na 1. stupni ZŠ sa môžu spájať do jednej triedy len dva ročníky s minimálnym počtom žiakov 12.** Znížiť minimálny počet detí na triedu sa môže iba vtedy, ak dieťa bude dochádzať viac ako 6 km do ZŠ. Schválená novela školského zákona NR SR by mala platiť od 1. septembra 2015. Ak naozaj chce MS podporiť zachovanie málotriednych ZŠ s VJS na národnostne zmiešanom území, moja otázka znie: **prečo MS bola ticho, nevystupovala proti takémuto schváleniu zákona.** Hovorí sa: kto mlčí, ten svedčí.

Zvedavosť mi nedala, preto som si overila fakty v menovaných troch obciach, a zistila som, prečo tam nie sú málotriedne ZŠ s VJS: **Obec Dolné Semerovce má len 535 obyvateľov. V obci je zriadená málotriedna ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským /VJM/, do ktorej chodí asi 20 žiakov hovoriacich rómskym aj maďarským jazykom. Ostatní žiaci slovenskej a maďarskej národnosti dochádzajú do Šamorína vzdialeného približne 12km, pretože zo strany rodičov nie je záujem, aby ich deti chodili do málotriednej školy. Obec Kamenín má 1530 obyvateľov, približne 90% je maďarskej národnosti. V roku 2013 v obci zrušili málotriednu ZŠ s VJS, pretože boli prihlásení len štyria žiaci.** Zisťovala som od pracovníkov obecného úradu, **či rodičia majú záujem o zriadenie málotriednej ZŠ s VJS.** Odpoveď bola nie.

Obec Kuraľany má malý počet obyvateľov 528. Bola tam zriadená málotriedna ZŠ s VJS pre 1-4.roč., do ktorej chodilo 8 žiakov, z ktorých 4 žiaci končili štvrtý ročník a odišli do plnoorganizovanej ZŠ mimo bydliska. V málotriednej ZŠ zostali 4 žiaci.

Z uvedených faktov mi vyplýva, že **ak nie je dostatočný počet žiakov a záujem rodičov, aby sa v obci zriadila málotriedna ZŠ s VJS, škola sa nemôže zriadiť. V obci, kde sú štyria školopovinní žiaci pre 1.-4. ročník nie je možné zriadiť málotriednu ZŠ, pretože prevádzkovanie takejto školy je neekonomické a finančne náročné.** Viem, že na málotriedky sa nemôžeme pozeráť len cez peniaze, ale škola s jedným učiteľom a štyrmi

žiakmi je riešenie, aby škola fungovala? Prikrývajte sa takou perinou na akú máme. Z uvedeného vyplýva, že v článku sa nachádzajú neoverené fakty, čo sa často stáva pracovníkom MS.

A ešte ďalšie moje poznatky k článku: **v odbornom článku je potrebné používať odbornú terminológiu. Nachádza sa tam veta „ v Kameníne dnes je už záujem o vzdelávanie v štátnom jazyku zo strany maďarských rodičov.** Rodičia sú z Maďarska alebo maďarskej národnosti a chcú, aby sa ich deti učili štátny jazyk? Ten sa učí aj v školách s VJM. Bolo potrebné napísať: **rodičia maďarskej národnosti** majú záujem o vzdelávanie v ZŠ s VJS. Veta: v Kuraľanoch v Levickom okrese bola **ZŠ s výučbou v štátnom jazyku zrušená.** Veta by mala znieť: **v Kuraľanoch v Levickom okrese bola málotriedna ZŠ s VJS zrušená.** Výučba, teda vyučovanie v štátnom jazyku slovenskom je aj v ZŠ s VJM, pretože majú vymedzený rozsah hodín v slovenskom jazyku v štátnom vzdelávacom programe.

Prečítala som si Správu MK SR, o tom, ako hodnotili výučbu a ovládanie štátneho jazyka v materských školách, základných školách a stredných školách s VJM, na ktorú sa odvoláva pisateľka článku. Musím konštatovať, že mi **v článku chýbajú zásadné negatívne hodnotenia, ako ovládajú slovenský jazyk v školách s VJM.** V Správe MK SR sú napísané tieto príčiny neovládania slovenského jazyka v MŠ s VJM: neakceptované metodické odporúčania pre komunikáciu v štátnom jazyku, nízka úroveň rečového programu učiteľov, ich nedostatočná slovná zásoba v štátnom jazyku a málo využívané účinné výchovnovzdelávacie potreby. V ZŠ s VJM žiaci nemali náležite osvojenú slovnú zásobu, nedokázali tvoriť samostatné vety, súvisle a obsažnejšie odpovedať na otázky, plynule čítať text, častejšie si vyžadovali výraznú pomoc učiteľov aj v maďarskom jazyku. Vo viacerých školách učitelia uplatňovali preklad do materinského jazyka na úkor precvičovania v so slovenským textom.

V článku sa kriticky píše o spolupráci Mostu- Híd s primátorom mesta Martin s p. Hrnčiarom, ako organizujú dvojjazyčné pobyty v duchu slovensko-maďarského zblíženia. Nerozumiem tomu, prečo pracovník MS kritizuje spoluprácu p. Hrnčiara s predstaviteľmi Most- Híd, veď **predseda MS p. Tkáč dosiahol , že p. Hrnčiar sa stal v r. 2010 podpredsedom MS,** hoci viacerí členovia VMS boli proti. Primátor Martina sa vzdal funkcie vo VMS , keď bol zvolený do NR SR za poslanca stranu Most- Híd.

Článok Slovenčina tu v školách kľučí na polienku ma sklamal, pretože nie sú v ňom overené fakty, používajú sa neodborné výrazy a je zavádzajúci. Takto vyzerá práca plateného zamestnanca MS.

PhDr. Lýdia Benčová MO MS Nové Zámky